

eu2002.dk

Ét Europa

Program for
det danske EU-formandskab
juli-december 2002

Produktion:
© 2002
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
info@um.dk
www.eu2002.dk

Design:
BYSTED HQ A/S

Tryk:
Phoenix-Trykkeriet as

ISBN: 87-7964-381-7

Ét Europa

**Program for
det danske EU-formandskab
juli-december 2002**

Ét Europa	4
1. Fra København til København	8
Målsætningen	8
Københavnskriterierne	8
Fremskridtene indtil nu	8
Forhandlingerne	9
Udvidelse uden nye skillelinier	10
2. Frihed, sikkerhed og retfærdighed	11
Styrket indsats imod international terrorisme	11
Mere effektiv bekæmpelse af kriminalitet	12
Asyl og indvandring	13
3. Bæredygtig udvikling	16
Flere i arbejde, højere velstand og økonomisk vækst	16
Styrkelse af konkurrencen og det indre marked	17
Et moderne og sammenhængende transportsystem	18
Udbygning af informationssamfundet	19
Håndhævelse af rettigheder på tværs af grænserne	19
Bedre miljø	19
Sundhed og sikkerhed	21
4. Sikre fødevarer	22
Fremdrift i midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik	22
Fødevarer sikkerhed og dyrevelfærd	22
Fremtidssikring af fiskerisektoren	23
En innovativ fødevareresektor	24
5. Globalt ansvar	25
Europæisk Sikkerheds- og Forsvarspolitik	25
Militære aspekter (bidrag fra Grækenland)	26
Civile aspekter	26
Konfliktforebyggelse	27
Liberalisering af verdenshandelen og støtte til udviklingslande	27
Fremme af demokrati og menneskerettigheder	28
Styrkelse af EU's forhold til tredjelande og regioner	29
Afslutning	32

Ét Europa

Det danske formandskabs hovedprioritet er at afslutte udvidelsesforhandlingerne med op til ti nye medlemslande. Det var i København i 1993, at betingelserne for optagelse i EU blev defineret. Og det kan nu blive i København i 2002, at forhandlingerne om udvidelsen gøres færdige. En vellykket afslutning af udvidelsesforhandlingerne vil bidrage til skabelsen af ét helt og udelt Europa.

Det danske formandskab vil også prioritere en række andre vigtige spørgsmål på EU's dagsorden. EU skal vise resultater på de mange og væsentlige områder, hvor opgaverne løses bedst i fællesskab. Og EU skal leve op til sit globale ansvar og være med til at skabe internationale løsninger på internationale problemer.

Overskrifterne for det danske formandskab er derfor:

- Fra København til København
- Frihed, sikkerhed og retfærdighed
- Bæredygtig udvikling
- Sikre fødevarer
- Globalt ansvar

– Fra København til København

De mere end fyrre års kommunistisk herredømme i Central- og Østeuropa indebar en kunstig opdeling af Europa. Med murens fald opstod muligheden for et samlet Europa. Tiden er nu inde til at udnytte denne mulighed og leve op til de løfter, som vi i Europa har givet hinanden.

Det danske formandskab ønsker at afslutte udvidelsesforhandlingerne med op til ti lande inden udgangen af 2002. Det vil gøre det muligt for disse lande at blive medlemmer af EU i 2004. Derudover skal der skabes fremskridt i forhandlingerne med de lande, som først bliver klar til medlemskab på et senere tidspunkt, og forbindelserne til EU's naboer – nye som gamle – skal styrkes.

Afslutning af udvidelsesforhandlingerne er ikke en opgave, som det danske formandskab kan løfte alene. Det er en meget stor udfordring, som kræver en betydelig indsats og kompromisvilje fra alle. Alle bør se udvidelsen i dens rette historiske perspektiv og handle i overensstemmelse hermed.

Udvidelsen er ikke en gave fra Vest til Øst. Udvidelsen er i hele Europas interesse. I fællesskab kan vi skabe en fremtid med sikkerhed og stabilitet. Og i fællesskab kan vi skabe økonomisk velstand og velfærd til gavn for alle europæere. Således vil alle i Europa vinde ved udvidelsen.

– Frihed, sikkerhed og retfærdighed

Alle har krav på frihed, sikkerhed og retfærdighed i hverdagen. Vi må derfor i fællesskab bekæmpe den utryghed og usikkerhed, som skabes af den grænseoverskridende kriminalitet. Kriminaliteten antager mange former: terrorisme, menneskesmugling, kvindehandel, narkotikakriminalitet og børnepornografi på Internettet. Den er ofte internationalt organiseret og må imødegås på europæisk og globalt niveau. Den 11. september 2001 har sat en ny dagsorden. Det danske formandskab vil give høj prioritet til gennemførelse af EU's handlingsplan for bekæmpelse af international terrorisme og til fælles initiativer inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde. Der er enighed om i EU, at der er brug for fælles konkret handling på asyl- og immigrationsområdet, herunder styrket grænsekontrol. Formandskabet vil give høj prioritet til dette område.

– Bæredygtig udvikling

En stærk og konkurrencedygtig europæisk økonomi er en forudsætning for fortsat vækst, velstand og velfærd i vore lande. Og udviklingen må ske på et bæredygtigt grundlag, hvis vi skal bevare og forbedre det miljø, som vi alle er så stærkt afhængige af. Det er centrale opgaver for alle regeringer i Europa. Men det er også opgaver, som kræver en stærk, fælles indsats i EU. Nu hvor euroen er en fysisk realitet, gælder det om at høste fordelene. Vi må sætte fokus på landenes indsats for at få flere i arbejde og sikre en holdbar økonomi samt undgå skadelig skattekonkurrence og skatteflugt, så der også bliver råd til velfærden, når der bliver flere ældre. Vi må styrke konkurrencen og den enkeltes frie valg gennem liberaliseringer og en konsekvent gennemførelse af det indre marked. Et godt miljø og en god økonomi hænger sammen. Vi må derfor omsætte målet om en bæredygtig udvikling til praktiske resultater i EU såvel som globalt.

– Sikre fødevarer

En række begivenheder i de seneste år har understreget behovet for sunde og sikre fødevarer. Vi må som forbrugere kunne regne med, at den mad, som produceres, og som vi kan købe i butikkerne, lever op til de højeste standarder. Det kræver fælles løsninger på fælles problemer. Fødevaresikkerhed – fra jord til bord – er derfor en meget vigtig opgave for EU. Samtidig er der behov for på ny at vurdere den fælles landbrugspolitik, så vi kan fortsætte med at udvikle den i en mere markedsorienteret og grøn retning. Der er også brug for en ny fiskeripolitik, som både tager de nødvendige hensyn til fiskernes interesser, og som sikrer, at der også i fremtiden vil være fisk nok i havet. Fødevarer, landbrug og fiskeri er derfor meget vigtige emner for det danske formandskab.

– Globalt ansvar

I en verden, der hænger stadig tættere sammen, er fanatisme og fattigdom de største trusler mod den globale sikkerhed. Europa har med sin solide tradition for demokrati og respekt for menneskerettighederne en naturlig rolle og forpligtelse i indsatsen for fred og udvikling. De nære transatlantiske bånd bygger på disse fælles værdier og interesser. Det danske formandskab vil gøre sit yderste for, at Europa i tæt samarbejde med ligesindede kan påtage sig en aktiv global rolle – ikke mindst i kampen mod terrorisme. Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg giver god mulighed for at fremme den globale dialog og forståelse. Formandskabet vil arbejde målrettet for, at topmødet indgår en global aftale, der rummer konkrete fremskridt og gensidige forpligtelser. Dialog og gensidighed vil også være i fokus på ASEM 4 topmødet i København, hvor relationerne mellem Asien og Europa vil blive yderligere styrket.

* * *

Det danske formandskab vil være præget af åbenhed. De europæiske borgere og pressen skal kunne følge arbejdet i EU på tæt hold. Formandskabshjemmesiden eu2002.dk skal sikre dækkende og lettilgængelige oplysninger for alle. EU's lovgivende virksomhed skal åbnes mest muligt for offentligheden.

Det danske formandskab vil gennemføre de ændringer af Rådet, der er besluttet på Det Europæiske Råd i Sevilla for at forberede det på udvidelsen, i det omfang det overhovedet er praktisk muligt. Møderne i Det Europæiske Råd i Bruxelles og København vil derfor blive søgt tilrettelagt på grundlag af disse beslutninger. Fokus vil i højere grad være på at skabe resultater og udstikke politiske retningslinjer for EU's udvikling. Antallet af ministerråd vil blive begrænset. Beslutningen indebærer også større åbenhed i EU's lovgivningsproces.

Endelig skal diskussionen om EU's fremtid gives den nødvendige fremdrift. Det er opgaven for Konventet, som skal forberede regeringskonferencen i 2004. Det danske formandskab vil gøre status over fremskridtene i arbejdet på Det Europæiske Råds møder i Bruxelles og København. Målet er blandt andet større klarhed om EU's opgaver, større åbenhed og mere demokrati. De nationale parlamenter og Europa-Parlamentet spiller i den forbindelse en vigtig rolle i bestræbelserne på at bringe Unionen nærmere til borgerne.

Samarbejde mellem institutionerne er en forudsætning for at gøre fremskridt i de spørgsmål, som er på EU's dagsorden. Det gælder i det daglige lovgivningsarbejde, og det gælder gennemførelsen af det fælles historiske projekt – udvidelsen af EU. Det danske formandskab lægger derfor op til et tæt samarbejde med Europa-Parlamentet og Kommissionen.

* * *

Det danske parlament, Folketinget, har besluttet at gennemføre en lang række arrangementer under formandskabet for at styrke den parlamentariske dimension i EU-samarbejdet. Folketinget er således vært for flere større møder om aktuelle EU-emner, hvori deltager parlamentsmedlemmer fra både de nuværende medlemslande og kandidatlandene. Nogle af disse møder finder sted som led i et efterhånden veletableret parlamentarisk samarbejde – bl.a. den halvårlige konference for medlemmer af parlamenternes Europa-udvalg (de såkaldte COSAC-konferencer).

1. Fra København til København

Ikke mindst takket være en imponerende reformindsats i kandidatlandene er udvidelsesforhandlingerne nu kommet så langt, at løfterne om EU-medlemskab skal indfris. Forhandlingerne med op til 10 lande skal afsluttes inden udgangen af 2002, så de første lande, som lovet, kan blive medlemmer af EU i 2004. Der skal samtidig skabes størst mulige fremskridt i forhandlingerne med de lande, som først bliver klar til EU-medlemskab på et senere tidspunkt. Afslutning af forhandlingerne er en vanskelig opgave, som vil kræve politisk vilje og kompromisvillighed fra alle sider.

Topprioriteten

Målsætningen

Udvidelsen er den absolut vigtigste opgave for det danske formandskab. Det er formandskabets målsætning at afslutte optagelsesforhandlinger med op til 10 lande inden udgangen af 2002. Der skal samtidig skabes størst mulige fremskridt i forhandlingerne for de lande, som ikke afslutter forhandlinger under dansk formandskab.

Betingelserne for optagelse i EU – de såkaldte Københavnskriterier – blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i København i 1993. Vi har nu, knap ti år efter, mulighed for at slutte ringen: Fra København til København.

Betingelser for medlemskab: Københavnskriterierne

Københavnskriterierne

Københavnskriterierne opstiller de betingelser, kandidatlandene skal opfylde for at blive medlemmer af EU. Der stilles krav om et stabilt politisk demokrati, om mindretalsbeskyttelse og respekt for menneskerettigheder. Desuden skal landene have en velfungerende markedsøkonomi og økonomisk styrke til at klare konkurrencepresset i EU's indre marked. Endelig skal de nye medlemslande kunne påtage sig forpligtelserne ved EU-medlemskab. Det indebærer, at de skal integrere EU's meget omfattende regelsæt i deres nationale lovgivning, og at de nye love skal håndhæves.

Kandidatlandene har gjort store fremskridt

Fremskridtene indtil nu

Københavnskriterierne har været retningsgivende for den reformproces, som kandidatlandene har iværksat for at opfylde betingelserne for EU-medlemskab. Opfyldelse af betingelserne er en meget krævende opgave, som kræver omstilling i alle dele af samfundet. Kandidatlandene har gjort imponerende fremskridt. Det har Kommissionen bekræftet ved flere lejligheder, bl.a. i sine fremskridtsrapporter fra november 2001. Reformprocessen er nu så langt i mange af kandidatlandene, at Kommissionen i oktober 2002 vil vurdere, hvilke af landene det vil være muligt at afslutte forhandlingerne med ved udgangen af 2002. 10 af kandidatlandene er nu tæt på at opfylde betingelserne for EU-medlemskab.

Grundlaget for, at optagelsesforhandlingerne med de første kandidatlande vil kunne afsluttes under det danske formandskab, er skabt under forudgående formandskaber. Optagelsesforhandlingerne blev indledt i 1998 med Cypern, Estland, Polen, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn. Beslutningen om åbning af optagelsesforhandling fastlagde ligeledes rammerne for de øvrige kandidatlandes aktive deltagelse i udvidelsesprocessen. Denne proces og tempoet i reformprocessen i kandidatlandene banede vejen for, at forhandlingerne med Bulgarien, Malta, Letland, Litauen, Rumænien og Slovakiet kunne indledes i februar 2000.

Det lykkedes det svenske formandskab i første halvår 2001 at skabe et gennembrud i udvidelsesprocessen. Det belgiske formandskab fastholdt fremdriften. Som resultat heraf var der ved afslutningen af det belgiske formandskab i december 2001 enighed om at understrege, at EU er fast besluttet på at afslutte optagelsesforhandlingerne senest ved udgangen af 2002 med de kandidatlande, der er klar, så de kan deltage i valgene til Europa-Parlamentet i 2004 som medlemmer. For første gang nævntes de ti lande, som forventes at kunne være klar, ved navn: Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn. Det spanske formandskab har i første halvår af 2002 skabt yderligere væsentlige fremskridt i forhandlingerne. På Det Europæiske Råds møde i Sevilla blev der fastlagt en tidsplan for afslutning af forhandlingerne ved udgangen af 2002. Det Europæiske Råd skal i efteråret 2002 træffe beslutning om, hvilke af kandidatlandene det vil være muligt at afslutte forhandlingerne med. Endvidere skal EU's holdning til alle de finansielle spørgsmål vedrørende udvidelsen fastlægges, således at den kan præsenteres for kandidatlandene senest i begyndelsen af november.

Nu er tiden inde til at tage de sidste skridt og indfri løfterne om EU-medlemskab.

Forhandlingerne

Kandidatlandenes fremskridt i reformprocessen har resulteret i, at forhandlingerne om langt hovedparten af områderne for EU-samarbejdet har kunnet lukkes. Det er disse fremskridt, som kan gøre det muligt at afslutte forhandlinger med de første lande inden udgangen af 2002. Inden da skal nogle vanskelige emner behandles. Det gælder ikke mindst kandidatlandenes deltagelse i den fælles landbrugspolitik. Det vil kræve en konstruktiv og kompromisvillig indsats fra både kandidat- og medlemslandes side at få afsluttet forhandlingerne. Kommissionen vil have en vigtig funktion i at fremme denne proces. Kandidatlandene må fortsætte arbejdet med at opfylde betingelserne for medlemskab og afslutte udestående reformer, herunder opbygning af administrativ kapacitet.

EU fast besluttet på at afslutte forhandlingerne

*Befolkningernes opbakning
– en hjørneste*

Befolkningernes opbakning er en hjørneste i udvidelsesprocessen. Efter afslutningen af optagelsesforhandlingerne skal der afholdes folkeafstemninger i flere af kandidatlandene om EU-medlemskabet. Det danske formandskab vil gøre en stor indsats for, at den sidste fase af optagelsesforhandlingerne forløber på en måde, så den folkelige opbakning bevares, både i kandidat- og medlemslandene.

*Egen indsats afgørende
for fremskridt*

Det er fortsat det enkelte kandidatlands egen indsats, der vil være afgørende for dets fremskridt i optagelsesforhandlingerne. Det gælder også de lande, som først begyndte forhandlinger i 2000. De har mulighed for at indhente de lande, som påbegyndte forhandlinger i 1998. Dette er sket i praksis.

*Udvidelsestraktaten
ved at blive skrevet*

Det spanske formandskab har startet arbejdet med at skrive udvidelsestraktaten. Dette arbejde vil blive fortsat under det danske formandskab, så traktaten kan underskrives snarest muligt efter forhandlingernes afslutning.

*Ikke alle kandidatlande
klar nu*

Udvidelse uden nye skillelinier

Ikke alle kandidatlande, der forhandler, forventes at kunne afslutte optagelsesforhandlinger under det danske formandskab. Derfor skal der gøres en særlig indsats for, at disse landes fremskridt mod medlemskab fortsættes og styrkes. Det gælder Bulgarien og Rumænien. For disse lande skal der fastlægges en køreplan for de videre forhandlinger. Det danske formandskab vil arbejde for, at forhandlingerne med disse lande fortsætter i et højt tempo, så deres perspektiv om EU-medlemskab klart fastholdes.

*Tyrkiet med i
udvidelsesprocessen*

Tyrkiet er som kandidatland en del af EU's udvidelsesproces. Ligesom andre kandidatlande skal Tyrkiet for at indlede forhandlinger om medlemskab opfylde de politiske betingelser for medlemskab. Under sit formandskab vil Danmark fortsætte arbejdet med at bringe Tyrkiet tættere på EU.

EU's naboer

I takt med udvidelsen vil EU styrke forholdet til Rusland og de lande, der bliver EU's "nye" nabolande mod Øst. Det gælder Ukraine, Belarus og Moldova. Formandskabet vil sikre, at udvidelsen ikke skaber nye skillelinier i Europa, og bidrage til, at de store muligheder, udvidelsen skaber, udnyttes fuldt ud.

2. Frihed, sikkerhed og retfærdighed

Frihed, sikkerhed og retfærdighed kan ikke opnås af medlemsstaterne alene. Borgernes tryghed og sikkerhed er et fælles ansvar, som kræver fælles handling. Det gælder navnlig en fortsættelse af kampen mod den internationale terrorisme efter terrorangrebene den 11. september og en styrkelse af indsatsen mod grænseoverskridende kriminalitet. Samtidig skal arbejdet med en fælles europæisk asyl- og indvandringspolitik fremskyndes med fuld respekt for internationale konventioner. Tredjelandstatsborgere, som er her lovligt, skal sikres en retfærdig behandling. Samarbejdet om kontrol ved EU's ydre grænser skal styrkes. Ulovlig indvandring og menneskesmugling skal bekæmpes. Indvandringspolitik skal spille en større rolle i EU's udenrigspolitik.

Styrket indsats imod international terrorisme

Bekæmpelsen af den internationale terrorisme vil blive prioriteret højt under det danske EU-formandskab. Den intensiverede indsats efter terrorangrebene den 11. september 2001 baseret på EU's handlingsplan skal gennemføres ved:

Styrkelse af EU's centrale rolle gennem:

- Øget vægt på bekæmpelse af terrorisme i EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik.
- Systematisk vurdering af tredjelandes indsats i kampen mod terrorisme.
- Indførelse af antiterrorklausuler i aftaler med tredjelande.

EU skal være bannerfører i FN og andre internationale fora gennem:

- Fastholdelse af den internationale antiterrorkoalition og samarbejdet med USA.
- Færdigforhandling af en generel konvention mod terrorisme og universel tilslutning til de 12 eksisterende FN-konventioner om bekæmpelse af specifikke terrorhandlinger.
- Universel gennemførelse af FN's sikkerhedsrådsresolutioner og videreførelse af arbejdet med indefrysning af terroristernes midler.
- Resultater af EU's terrorforebyggende initiativer inden for nedrustning, ikke-spredning og eksportkontrol.
- Forbedring af samarbejdet om beskyttelse af befolkningerne mod eventuelle biologiske, kemiske og nukleare angreb.

Udvikling af nye redskaber til bekæmpelse af terrorisme, herunder:

- Opstilling af en fælles oversigt over, hvordan terrorister typisk opererer. Oversigten skal gøre det lettere at forebygge og bekæmpe terrorisme.
- Indgåelse af samarbejdsaftale med USA om udlevering og gensidig retshjælp i straffesager.

EU's handlingsplan

Styrkelse af EU's centrale rolle

EU bannerfører

Udvikling af nye redskaber

*Styrkelse af det
politimæssige og
strafferetlige samarbejde*

Det danske formandskab vil aktivt forsøge at fremme den internationale erkendelse af, at kampen mod terrorismen også skal føres via en aktiv og effektiv udviklingspolitik og -bistand. Støtte til fattigdomsbekæmpelse, fremme af demokrati og respekt for menneskerettighederne kan medvirke til at fjerne grobunden for fundamentalisme og politisk vold.

Mere effektiv bekæmpelse af kriminalitet

Udvidelsen af EU vil også på det politi- og strafferetlige område være en væsentlig prioritet for formandskabet. Det stiller krav om en styrkelse af det politimæssige- og strafferetlige samarbejde for at få større effektivitet i bekæmpelsen af den grænseoverskridende kriminalitet. Et EU med en række nye medlemsstater skaber også behov for et styrket samarbejde om grænsekontrol. Det forudsætter en hurtig og sikker udveksling af oplysninger mellem medlemslandene. For at styrke samarbejdet vil der blive gjort en stor indsats under det danske formandskab for at udbygge det elektroniske Schengen-informationssystem (SIS II).

*Midtvejsevaluering af EU's
narkotikahandlingsplan*

Narkotika-kriminalitet er fortsat et alvorligt problem. Kriminaliteten er kendetegnet ved sin grænseoverskridende karakter. Der skal gennemføres en midtvejsevaluering af EU's narkotikahandlingsplan for at vurdere, hvor langt medlemsstaterne er kommet med at gennemføre handlingsplanens målsætninger. Det danske formandskab vil arbejde for, at der fastlægges politiske retningslinier og prioriteter for at fortsætte arbejdet på narkotikaområdet. Desuden vil der blive taget initiativ til en styrkelse af indsatsen over for behandling af kriminelle stofmisbrugere i forbindelse med strafafsoning.

Effektiv retshåndhævelse

En effektiv retshåndhævelse forudsætter bl.a. en forenklet adgang til udveksling af oplysninger mellem politi og anklagemyndighed mv. i medlemsstaterne. Formandskabet vil derfor arbejde for, at der – både teknisk og juridisk – skabes bedre muligheder for elektronisk udveksling af oplysninger mellem politi og anklagemyndighed i medlemsstaterne, herunder navnlig vedrørende fingeraftryk og oplysninger om tidligere straffedomme.

Forbedring af rettigheder

Det er væsentligt for borgernes retsopfattelse, at afgørelser, der er truffet i forbindelse med straffesager i én medlemsstat, kan gennemføres i en anden medlemsstat (gensidig anerkendelse). Formandskabet vil derfor videreføre arbejdet på dette område. Fokus vil være på bødestrafte og afgørelser om konfiskation af formuegoder. Formandskabet vil desuden lægge op til et styrket samarbejde om rettighedsfrakendelser.

En skærpet indsats over for kriminalitet forudsætter et tæt samarbejde med en række tredjelande. Formandskabet vil i den forbindelse lægge særlig vægt på forebyggelse og bekæmpelse af kvindehandel og seksuel udnyttelse af børn.

Som led i den generelle styrkelse af indsatsen på området vil formandskabet endvidere:

- Fortsætte arbejdet med revision af konventionen om den europæiske politienhed (Europol).
- Samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af overfald på transportchauffører.
- Arbejde for et styrket samarbejde om fælles brug af politiforbindelsesofficerer i tredjelande.
- Fortsætte arbejdet med tilnærmelse af medlemsstaternes straffelovgivning og sanktioner på områder af grænseoverskridende betydning, bl.a. IT-kriminalitet, racisme og fremmedhad og bestikkelse i den private sektor.
- Styrke samarbejdet om efterforskning af krigsforbrydelser og lignende alvorlige forbrydelser.

Toldsamarbejdet er et væsentligt led i indsatsen mod grænseoverskridende kriminalitet. Der er behov for en styrkelse af indsatsen. Som led heri vil det danske formandskab:

- Fortsætte gennemførelsen af Napoli II-konventionen, der bl.a. skal give politiet mulighed for at fortsætte en forfølgelse over de interne grænser.
- Fortsætte gennemførelsen af konventionen om brug af informations-teknologi på toldområdet (CIS-konventionen), der skal sikre mere effektive samarbejds- og kontrolprocedurer i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af alvorlige overtrædelser af national lovgivning.
- Fremme udarbejdelsen af en handlingsplan for sikring af toldmyndighedernes effektive beskyttelse af EU's ydre grænser efter udvidelsen.

Asyl og indvandring

Asyl- og indvandringspolitikken er et vigtigt led i bestræbelserne på at gøre EU til et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed – også for de tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i EU. Det Europæiske Råd i Sevilla besluttede at styrke samarbejdet om disse spørgsmål. Det danske formandskab vil følge op på beslutningerne fra Sevilla.

For at gennemføre målsætningerne på asyl- og indvandringsområdet vil formandskabet fortsætte det igangværende og meget omfattende arbejde på grundlag af allerede fastlagte retningslinjer for gennemførelsen af EF-traktatens bestemmelser om asyl og indvandring. Formandskabet vil sikre, at forhandlingerne om Kommissionens mange forslag til gennemførelse af traktatens bestemmelser om asyl og indvandring fortsættes på effektiv og afbalanceret vis.

En af grundstenene i en fælles europæisk asylpolitik er at fastlægge nye regler om, hvem der har ansvaret for at behandle en asylansøgning (Dublin II). Formandskabet vil derfor yde en særlig indsats for at opnå enighed om Kommissionens forslag herom.

Toldsamarbejdet

*Fælles forståelse
af begrebet "flygtning"*

Endvidere er det væsentligt at fastlægge en fælles forståelse af begrebet "flygtning" og anden form for beskyttelse. Formandskabet vil derfor prioritere arbejdet med at skabe fremdrift og opnå enighed på grundlag af Kommissionens direktivforslag.

Fokus på integration

Tredjelandssstatsborgere, som opholder sig lovligt på medlemsstaternes område, skal sikres en retfærdig behandling. Det er vigtigt at sikre en effektiv integrationspolitik. Sigtet bør være, at tredjelandssstatsborgere gives rettigheder og pligter, der kan sidestilles med dem, der gælder for EU-borgere. Med dette udgangspunkt vil formandskabet fortsætte arbejdet med Kommissionens forslag om tredjelandssstatsborgeres rettigheder, indrejse og ophold. I den forbindelse vil der også blive sat fokus på integration af tredjelandssstatsborgere i de europæiske samfund.

*Styrkelse af
grænsekontrollen*

Sikkerheden ved EU's ydre grænser er noget, der optager de europæiske borgere meget. Et fortsat velfungerende samarbejde om den ydre grænsekontrol (Schengen-samarbejdet) er en af forudsætningerne for et trygt og sikkert fælles rejseområde inden for EU's grænser. Udvidelsen af EU stiller kontrollen ved de ydre grænser over for nye udfordringer. Formandskabet giver høj prioritet til en styrkelse og effektivisering af kontrollen ved de ydre grænser og vil derfor fortsætte arbejdet med videreudvikling af Schengen-samarbejdet, herunder etablering af en europæisk visum-database.

Sikring af en effektiv kontrol af de ydre grænser forudsætter en fælles indsats over et bredt felt med udgangspunkt i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Sevilla. Fokus under det danske formandskab vil være iværksættelse af en række praktiske tiltag – fælles operationer ved de ydre grænser, pilotprojekter og etablering af et netværk af forbindelsesofficerer. Formandskabet vil samtidig fremme arbejdet med bl.a. udvikling af en fælles model for risikoanalyse med henblik på at finde de svage punkter i kontrollen ved EU's ydre grænser.

*Effektiv håndtering
af migrationsstrømmene*

En effektiv håndtering af migrationsstrømmene og bekæmpelse af ulovlig indvandring og menneskesmugling er også et vigtigt led i EU's politik. Formandskabet vil fortsætte gennemførelsen af handlingsplanen for bekæmpelse af ulovlig indvandring og menneskehandel i EU. Der vil også blive fulgt op på Kommissionens grøn bog om en fælles politik for hjemsendelse. Indgåelse af tilbagetagelsesaftaler mellem Fællesskabet og tredjelande er et led i denne politik. Formandskabet vil søge at fremskynde indgåelsen af de tilbagetagelsesaftaler, der er ved at blive forhandlet, ligesom det vil arbejde aktivt for at få godkendt nye mandater med henblik på forhandling af tilbagetagelsesaftaler med andre udpegede lande.

Formandskabet vil endvidere arbejde for, at der i alle fremtidige samarbejds- og associeringsaftaler, som EU indgår, indsættes en bestemmelse om fælles håndtering af migrationsstrømmene og tilbagetagelse af ulovlige indvandrere. Sådanne bestemmelser vil følge principbeslutningen fra Det Europæiske Råd i Sevilla. Samarbejde på dette område vil fremover være en vigtig del af EU's og medlemsstaternes samarbejde med tredjelande. Dette gælder også muligheden for at vedtage foranstaltninger i tilfælde af, at et tredjeland uden begrundelse undlader at samarbejde.

Det danske formandskab vil arbejde videre med at integrere aspekter om migration og migrationsstrømme i EU's udenrigspolitik og sætte en diskussion af relationerne mellem fattigdomsbekæmpelse og migration på EU's dagsorden, herunder indsatser til at forebygge konflikter. Endelig vil formandskabet arbejde for at fremme en større forståelse for betydningen af en indsats i nærområderne.

3. Bæredygtig udvikling

Økonomisk velstand bygger på gode forhold for den enkelte borger og virksomhed. Det skal kunne betale sig at arbejde. Der skal være friere konkurrence med bedre og billigere varer. Vi skal føre en konsekvent politik til fremme af bæredygtig udvikling. Det skal være nemmere at få sin ret på tværs af landegrænser, for eksempel i inkasso-sager eller samværsspørgsmål. Europas vigtigste råstof er viden, uddannelse, forskning og idéer. Det skal vi styrke i fællesskab, frem for at underbyde hinanden med unfair skattekonkurrence og statsstøtte.

Flere i arbejde, højere velstand og økonomisk vækst

Det er en hovedudfordring for de europæiske økonomier i de kommende år at få flere i arbejde og at sikre et varigt fald i ledigheden. Det vil bidrage til højere velstand og til at sikre holdbarheden af de europæiske velfærdssamfund i lyset af det stigende antal ældre.

Det er en betingelse for at sikre fremtidens velfærd, at det kan betale sig at arbejde, og at mange flere kommer ud af passiv forsørgelse og ind på arbejdsmarkedet. De, der er på arbejdsmarkedet, skal motiveres til at arbejde mere og til at arbejde igennem et langt livsforløb. Dette er også en forudsætning for, at Europa ikke sakker bagud i den globale konkurrence med bl.a. USA. Landene skal derfor se på deres behov for tilpasninger af skatter og overførsler samt regler for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Det enkelte EU-land har selv ansvaret for at håndtere udfordringerne med at få flere i arbejde og sikre en holdbar økonomi. Et effektivt samarbejde om den økonomiske politik i EU er dog vigtigt for at nå disse mål, da landene i vid udstrækning står over for fælles udfordringer. EU-landene skal være bedre til at arbejde sammen og bruge enklere metoder i samarbejdet. Det centrale redskab i samarbejdet vil fortsat være de såkaldte overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, hvor landene samarbejder ved at udveksle anbefalinger om de midler, som er nødvendige for at nå målene.

Det danske formandskab vil:

- Forbedre det økonomisk-politiske samarbejde ved at sætte mere fokus på, hvad landene rent faktisk gør for at få flere i arbejde og for at sikre en sund og holdbar økonomi. Det er vigtigere end at vedtage stadigt flere nye målsætninger.
- Arbejde for forenkling og bedre sammenhæng i samarbejdsmetoderne, så man undgår dobbeltarbejde og unødigt bureaukrati.
- Arbejde for, at EU's strategi for beskæftigelsen bliver forenklet og koncentrerer sig om at sikre, at EU-landene får flere i arbejde.

Det danske formandskab vil arbejde aktivt for, at EU som aftalt kan afslutte arbejdet med skattepakken inden udgangen af 2002. Formålet med skattepakken er blandt andet at sikre finansieringen af EU-landenes velfærdssamfund. Skattepakken skal bidrage til, at landenes skattesystemer understøtter EU's indre marked. Skattepakken skal sikre, at landene ikke bruger unfair midler til at tiltrække virksomheder og kapital på bekostning af andre lande. Skattepakken skal endvidere bidrage til at undgå dobbeltbeskatning. Skattepakken skal også sikre, at private ikke unddrager sig beskatning ved at placere opsparring i andre lande. Landene skal derfor udveksle oplysninger om opsparring på tværs af grænserne. Det er også vigtigt for at bekæmpe økonomisk kriminalitet såsom hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

Det danske formandskab lægger endvidere vægt på, at EU-landene som aftalt – samtidig med åbningen af energimarkederne – bliver enige om et sæt fælles spilleregler for energibeskatning med fælles minimumssatser for energifgifter i EU. Det vil skabe mere lige konkurrencevilkår for virksomhederne i EU og bidrage til, at EU's mål på miljøområdet kan nås på den økonomisk mest effektive måde. Miljøproblemer er grænseoverskridende, og miljøafgifter skal derfor aftales på EU-plan.

Styrkelse af konkurrencen og det indre marked

Forbrugerne skal kunne nyde godt af et velfungerende indre marked for forsikring, forbrugerkredit, pension, værdipapirer og andre finansielle tjenesteydelser på tværs af grænserne. Den fælles valuta gør dette endnu mere aktuelt. Den øgede konkurrence vil medføre lavere kapitalomkostninger for virksomhederne, større afkast for investorerne og dermed bedre pensioner. I alt skal der under dansk formandskab ske betydelige fremskridt med vedtagelsen af de 16 udestående finansielle- og forbrugerorienterede direktiver.

Formandskabet vil prioritere arbejdet med at skabe øget konkurrence til gavn for virksomheder og forbrugere højt. Det skal ske ved at:

- Modernisere EU's konkurrenceregler, så konkurrencesager kan behandles hurtigt og effektivt.
- Forenkle EU's direktiver om offentligt udbud, så det bliver lettere for virksomhederne at byde på offentlige opgaver på tværs af grænserne. Det vil øge konkurrencen og skabe vækst samt medføre, at det offentlige og borgerne får bedre kvalitet for pengene.
- Fortsætte arbejdet med at nedbringe statsstøtten og statsstøttens konkurrencemæssige virkninger, så de mest konkurrenceforvridende støtteformer på sigt reduceres eller helt afskaffes.

Skattepakken skal sikre finansieringen af velfærdssamfund

Det indre marked til gavn både for forbrugere og virksomheder

Enklere og klarere regler

Forbrugere, virksomheder og arbejdstagere skal kunne nyde godt af et indre marked uden grænser og med enklere og bedre rammer. Forbrugerne skal have et højt beskyttelsesniveau i EU. Formandskabet vil arbejde for at skabe bedst mulige rammer for virksomheder i EU med særlig fokus på små og mellemstore virksomheder. Det er væsentligt, at EU bruger så enkle og så klare regler som muligt, så virksomheder og forbrugere ikke er i tvivl om, hvad der gælder, eller hvorfor det er nødvendigt med regler. Det skal være lettere og enklere for lønmodtagere og selvstændige at få beskæftigelse i andre medlemsstater.

Der er også fortsat behov for en særlig indsats over for svage grupper i udkanten af arbejdsmarkedet og samfundet. Virksomhederne skal være aktive partnere i denne indsats.

Det danske formandskab vil arbejde for:

- Bedre og enklere EU-regler, der gennemføres effektivt og sikkert og håndhæves ensartet, så de administrative byrder lettes.
- At det bliver lettere at starte og drive virksomhed i EU, herunder øget adgang til risikovillig kapital.
- Fremme af det indre marked for tjenesteydelser.
- Modernisering og forenkling af reglerne om social sikring for vandrende arbejdstagere og en mere ensartet, gennemsigtig og fleksibel gensidig anerkendelse af erhvervskvalifikationer.
- Forenkling af reglerne for fri bevægelighed for borgerne.
- EU-regler om god markedsadfærd.
- Integration af ligestillingsaspektet.

Ét indre energimarked

Det indre marked skal også gennemføres på energiområdet ved:

- Beslutning om ændring af de eksisterende el- og gasdirektiver, så alle erhvervskunder allerede fra 1. januar 2004 frit kan vælge leverandør.
- Beslutning i marts 2003 om fuld adgang til frit forbrugsvalg for alle husholdningskunder.
- Beslutning om harmonisering af prisfastsættelsen og forvaltningen af grænseoverskridende overførsel af elektricitet.
- Beslutning om reviderede retningslinjer for støtte til udbygning af det transeuropæiske energinet, så retningslinjerne bliver bragt på linie med udviklingen i det indre energimarked.

Et moderne og sammenhængende transportsystem

Europa skal hænge bedre sammen transportmæssigt – både i luften, ad jernbane, ad søvejen og på vejene. Det danske formandskab vil arbejde for:

- Nye regler på luftfartsområdet, herunder en reform af lufttrafikken i det europæiske luftrum.
- Styrkelse af samarbejdet om de fælles transportforbindelser gennem nye retningslinjer for Transeuropæiske Netværk.
- Liberalisering af det europæiske jernbanemarked.
- Lettelse af søtransport til og fra Europa gennem nye søfartsaftaler med Indien og Kina samt bedre passagersikkerhed.

*Europa skal hænge
sammen transportmæssigt*

Udbygning af informationssamfundet

Vækst og velstand i Europa er tæt forbundet med gode betingelser for nyskabende virksomheder, herunder effektiv og billig retsbeskyttelse af opfindelser. Formandskabet vil arbejde for :

- At fremme sagen om EF-patentet mest muligt.
- At sætte fokus på brug af bioteknologi, som kan fremme vækst og velfærd. Det skal ske ved at inddrage etiske hensyn og gennem en sikker og gennemskuelig regulering.
- At udbygge informationssamfundet for alle gennem påbegyndelse af arbejdet med den nye handlingsplan eEurope2005, at vedtage direktivet om adgang til kommerciel genbrug af offentlig information og at udvikle strategien for netværks- og informationssikkerhed.
- At iværksætte sjette rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling og fremme etableringen af Det Europæiske Forskningsrum.
- At styrke samarbejdet på erhvervsuddannelsesområdet med satsning på livslang læring og et bedre samarbejde med lande uden for EU.

Håndhævelse af rettigheder på tværs af grænserne

Det civilretlige samarbejde skal gøre det lettere for borgere og virksomheder at håndhæve rettigheder på tværs af grænserne i EU. Det danske formandskab vil derfor fortsætte arbejdet for:

- At inkassokrav kan inddrives hurtigere og mere effektivt i andre EU-lande.
- At afgørelser om forældremyndighed og samværsret kan håndhæves på tværs af grænserne i EU.
- At borgere i grænseoverskridende retstvister har adgang til ordninger om fri proces i alle EU-lande.
- At det skal være lettere at få domme fra EU-lande anerkendt og fuldbyrdet i resten af verden.

Bedre miljø

Der er ikke længere råd til en økonomisk vækst, der indebærer en tilsvarende stigning i miljøbelastningen og ressourceforbruget. Til gengæld kræver en yderligere forbedring af miljøet en bedre økonomi. Økonomisk vækst og renere miljø hænger således sammen. Derfor skal EU i 2010 ikke alene være den mest konkurrencedygtige økonomi i verden, men også den mest resourceeffektive. Det kræver nytænkning i håndteringen af de miljøpolitiske udfordringer. Markedskræfterne skal udnyttes bedre. Miljøhensyn skal tænkes ind i alle EU's politikker. Der skal være bedre muligheder for at måle resultaterne.

*Gode betingelser for
nyskabende virksomheder*

*Lettere samarbejde på
tværs af grænser*

EU skal på Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg indtage den nøgleposition, der vil være en af forudsætningerne for, at der vil kunne opnås konkrete resultater på Topmødet. Topmødet er baseret på en balanceret tilgang mellem økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelse. Formandskabet vil arbejde for en global aftale, der rummer fremskridt på alle tre dimensioner af bæredygtig udvikling, samtidig med at den indeholder forpligtelser for både Nord og Syd. Alle skal yde noget – og alle skal have noget med hjem. Formandskabet vil forberede en revision af EU's bæredygtighedsstrategi, som indarbejder resultaterne af Verdenstopmødet i Johannesburg.

Miljøbeskyttelse har afgørende betydning for befolkningens sundhedstilstand og er derfor ligeledes en vigtig prioritet. Formandskabet vil udbygge miljøindsatsen over for vand, jord- og luftkvalitet.

Det danske EU-formandskab vil arbejde for:

- Kyotoprotokollens ikrafttrædelse hurtigst muligt ved at tilskynde tredjelande til ratifikation.
- Opfyldelse af EU's forpligtelser i henhold til protokollen om at reducere udledningerne af drivhusgasser.
- Videreførelse af EU's globale lederskab på klimaområdet.
- Politisk enighed om betingelserne for CO2 kvotehandel.
- Opstramning af EU-reguleringen vedrørende anvendelse og udledning af stoffer, der skader miljøet og den menneskelige sundhed.
- Fortsat regulering af farlige stoffer gennem ændringer af eksisterende direktiver.
- Iværksættelse af arbejdet med en ny rammelovgivning på kemikalieområdet baseret på forsigtighedsprincippet og større industriansvar.
Det skal sikres, at kemikalierne bliver vurderet, samtidig med at der sker en udfasning af de mest problematiske kemikalier.
- At forringelsen af biodiversiteten standses senest med virkning fra 2010. Dette vil bl.a. indgå i arbejdet med midtvejsevalueringen af EU's landbrugs- og fiskeripolitik og revisionen af EU's fiskeripolitik.
- En hurtig EU-ratifikation og gennemførelse af internationale aftaler om biosikkerhed. En rigtigt udnyttet genteknologi kan forbedre verdens fødevarerforsyning og dermed velfærd. En sikkerhedsmæssig forsvarlig håndtering af genteknologi er imidlertid nødvendig for at forhindre uønskede virkninger i forhold til biodiversitet og for at skabe tillid i offentligheden til håndteringen af genetisk modificerede organismer inden for EU. Endelig skal der skabes enighed om fyldestgørende EU-regler for sporing og mærkning af genetisk modificerede organismer.

Der skal findes nye reguleringsinstrumenter i miljøpolitikken. Det gælder navnlig direktivforslaget om miljøerstatningsansvar, som medfører, at den, der forurener, skal betale for oprydningen. Og det gælder rammedirektivet om infrastrukturafgifter med henblik på at transportpriserne bedre afspejler de reelle omkostninger for samfundet.

Sundhed og sikkerhed

Sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen er et vigtigt led i målsætningen om at øge arbejdsstyrken i Europa. Det danske formandskab vil fortsætte arbejdet med de lovgivningsmæssige sager på arbejdsmiljøområdet.

På sundhedsområdet vil det være en væsentlig opgave for det danske formandskab at følge op på den aktuelle debat om den fremtidige indretning af det europæiske samarbejde. Behandlingen af direktivforslaget om tobaksreklame og forhandlingerne om WHO's internationale tobakskonvention udgør også højtprioriterede sager på sundhedsområdet. Endelig tillægges det høj prioritet at sikre fremdrift i forhandlingerne om reform af EU's lægemiddellovgivning.

*Sundhed og sikkerhed
på arbejdspladsen*

4. Sikre fødevarer

Forbrugerne skal kunne have tillid til, at fødevarer er sunde, sikre og af høj kvalitet. Fødevarerne skal produceres på en bæredygtig måde og under hensyntagen til dyrs velfærd. Beskyttelsesniveauet skal være højt og ensartet i hele EU, og der skal være fælles regler for offentlig kontrol af fødevareproduktion. Forskning og innovation i fødevarer skal fremmes. På den måde undgås en konkurrence på lav kvalitet. Økologisk produktion skal fremmes og mangfoldigheden af planter og dyr skal forsvares. Disse hensyn er også i højsædet i den fortsatte udvikling af EU's landbrugspolitik, der bliver en meget vigtig sag for formandskabet. EU's fiskeripolitik skal reformeres og gøres bæredygtig, så de naturlige ressourcer i havet sikres også fremover. Der skal tages hensyn til den betydning, fiskerierhvervet har i mange lokalsamfund, så reformen ikke rammer skævt.

Midtvejsevaluering med vægt på bæredygtighed

Fremdrift i midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik

Som opfølgning på Dagsorden-2000 reformen skal Kommission fremlægge rapporter og eventuelle forslag med henblik på at sikre, at reformerne virker efter hensigten. Kommissionens midtvejsevaluering skal drøftes af Rådet. Det er målet for det danske formandskab at sikre fremdrift i disse drøftelser. Formandskabet vil i øvrigt arbejde for vedtagelse af flest mulige af de forslag, som fremsættes som led i den løbende tilpasning af visse markedsordninger.

Den primære landbrugsproduktion spiller en afgørende rolle i landdistrikterne. Landbrugsproduktionen og landdistrikterne har flere funktioner og skal bidrage væsentligt til at sikre en bæredygtig produktion af sunde produkter af høj kvalitet, bæredygtig udnyttelse og bevarelse af landskabsressourcerne samt en bevarelse af kulturværdier. I den forbindelse vil formandskabet fortsætte arbejdet med en europæisk aktionsplan for økologi.

Fødevarer sikkerhed og dyrevelfærd

Konkret vil formandskabet fokusere arbejdet på følgende områder:

- Høj prioritering af foderstofområdet. Det er helt centralt for fødevarer sikkerheden. Formandskabet vil derfor fremme forslag til forbedringer inden for foderstofområdet, herunder forslaget om fodertilsætningsstoffer. Den restriktive holdning til antibiotiske vækstfremmere skal fastholdes.
- Vedtagelse af nye effektive regler for bekæmpelse af fødevarebårne sygdomme, f.eks. salmonella, som udgør et væsentligt sundhedsmæssigt problem.
- Bedre regler om fødevarehygiejne.
- Anvendelse af tilsætningsstoffer på et sundhedsmæssigt forsvarligt niveau.
- Fastlæggelse af en effektiv EU-ramme for den offentlige kontrol af alle aspekter af fødevare- og foderstofsikkerheden i hele forløbet fra jord til bord.

Forbedring af fødevaresikkerhed og dyrevelfærd

- Modernisering af kødkontrollen, også i lyset af kogalskabskrisen.
- Opnåelse af enighed om regler om genmodificerede fødevarer og foder.
- Dyrevelfærden skal forbedres. Der skal navnlig ses nærmere på transport af dyr. Der er behov for at fastsætte væsentligt kortere transporttider for slagtedyr. Kontrollen med dyretransporter skal forbedres. Der bør også fastsættes mindstekrav til beskyttelse af slagtekyllinger.

Fremtidssikring af fiskerisektoren

Reform af den fælles fiskeripolitik er en af det danske formandskabs vigtige prioriteter. Den fælles fiskeripolitik skal revideres inden udgangen af 2002. Det skal ske på grundlag af Kommissionens forslag.

Siden midtvejsrevisionen i 1992 har fiskerierhvervene i EU udviklet sig sådan, at væsentlige fiskebestande nu er overfisket, og at fiskerflådens kapacitet er blevet for stor i forhold til de tilgængelige ressourcer. Der er behov for at reformere den fælles fiskeripolitik med det primære formål at sikre en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne og dermed et solidt grundlag for den fremtidige erhvervsudøvelse.

Det danske formandskab vil fremme en reform af fiskeripolitikken, der styrker bæredygtigheden i fiskeriforvaltningen. Fiskerimetoderne skal være skånsomme over for fiskebestandene og havmiljøet. Der skal findes en løsning på problemet med udsmidning af utilsigtede bifangster. Fiskebestande, der er truet, skal genopbygges ved hjælp af flerårige foranstaltninger. Et centralt mål for reformen vil derfor være, at EU's fiskeriflåde skal reduceres og bringes i balance med ressourcegrundlaget.

Det danske formandskab er opmærksom på den økonomiske og regionalpolitiske betydning, som fiskeriet har, og behovet for at forbedre fiskerierhvervenes muligheder for at tilrettelægge sine aktiviteter. Reformen skal tage hensyn til disse forhold og bidrage til at sikre større forankring af de fiskeripolitiske beslutninger i fiskerierhvervene og i samfundet. En væsentlig opgave for reformen er, at kravene til beskyttelse af havmiljøet integreres i fiskeripolitikken.

Under det danske formandskab vil der også skulle træffes beslutning om fastsættelse af fangstmulighederne og af orienteringspriser på fiskeriprodukter for 2003.

Reform af den fælles fiskeripolitik – en prioritet

Reform skal styrke bæredygtigheden

Økonomiske og regionalpolitiske elementer

En innovativ fødevareresektor

Udfordringerne for europæisk landbrug, fiskeri og fødevarerindustri vil i høj grad være at sikre konkurrencedygtige og bæredygtige erhverv samt at forbedre fødevarer sikkerheden og befolkningens sundhed og ernæring. Forskning og innovation inden for Fællesskabets traditionelle politikker som landbrugs- og fiskeripolitikken bør derfor opprioriteres som led i en omlægning af politikkerne. Det danske formandskab vil derfor arbejde for etableringen af et fælles europæisk forskningsinitiativ til gavn for den europæiske fødevareresektor som helhed.

5. Globalt ansvar

EU har et særligt ansvar for fred og stabilitet i en verden, der hænger stadig tættere sammen. Det gælder ikke mindst i kampen mod international terrorisme, fanatisme og fattigdom. Demokrati og respekt for menneskerettighederne skal fremmes globalt. Internationale konflikter skal forebygges og kriser håndteres, når de opstår. For at EU kan leve op til sit globale ansvar, skal den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik styrkes. Og EU skal arbejde tæt sammen med USA, andre ligesindede lande og internationale organisationer om opgaverne. Det er EU's mål, at vi på Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg indgår en global aftale, som forpligter både rige og fattige lande. På ASEM-topmødet i København vil relationerne mellem Asien og Europa blive udbygget. Og i takt med udvidelsen af EU vil Unionen styrke forholdet til Rusland og sine nye naboer mod øst – Ukraine, Belarus og Moldova.

Formandskabet vil prioritere videreudviklingen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, så EU endnu bedre kan bidrage til international stabilitet. Det vil ske i tæt samarbejde med EU's udenrigspolitiske koordinator (den Høje Repræsentant) og Kommissionen. Formandskabet vil gøre effektivt brug af alle de værktøjer og politikker, Unionen råder over i forhold til omverdenen. Der vil blive lagt vægt på, at EU reagerer samlet, markant og hurtigt på internationale begivenheder og kriser.

EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske målsætninger fremmes bedst gennem samarbejde med andre internationale organisationer. I FN og OSCE vil det danske formandskab arbejde for EU's holdninger i tæt samspil med de andre EU-lande.

Europæisk Sikkerheds- og Forsvarspolitik

Det følger af Edinburgh-afgørelsen fra 1992, at Danmark vil afstå fra sin ret til at varetage formandskabet i alle tilfælde, hvor der er tale om at udarbejde og iværksætte afgørelser, der har indvirkning på forsvarsområdet. Grækenland vil som næstkommende formandskabsland varetage formandskabet, hvor Danmark afstår. For at sikre en smidig og effektiv håndtering samt en fortsat dynamisk udvikling af den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik vil Danmark samarbejde og koordinere tæt med Grækenland. Formandskabsprogrammet vedr. EU's militære krisestyringskapacitet er formuleret af Grækenland, der vil varetage formandskabet på dette område.

Videreudvikle den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Militære aspekter (bidrag fra Grækenland)

Udviklingen af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP), herunder de militære aspekter, vil styrke såvel den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik som EU's bidrag til international fred og sikkerhed i overensstemmelse med principperne i FN-pagten. Andet halvår af 2002 vil være særligt vigtigt, idet EU vil arbejde hen i mod væsentlige fremskridt i opfyldelsen af de fælles målsætninger indenfor udvikling af militær kapacitet. Dette skal gøre det muligt at opfylde kravene til selv de mest krævende af EU's opgaver inden for krisestyring; nemlig de såkaldte Petersberg-opgaver, som omfatter bl.a. fredsbevarende og fredsskabende opgaver. I den sammenhæng vil højeste prioritet blive givet til at forbedre de militære kapaciteter ved at se på de konstaterede mangler. I det lys vil samarbejde om forsvarsmateriel blive fremmet inden for rammerne af de aftalte planer.

Herudover vil EU, som tidligere besluttet, efter en vurdering af situationen og en afklaring af alle muligheder forberede en EU-operation som afløser for NATO's nuværende operation i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien. Det vil derfor være vigtigt at fortsætte diskussionerne med NATO for at nå en omfattende aftale om alle de permanente arrangementer mellem EU og NATO.

Andre prioriteter vil omfatte gennemførelsen af øvelsesprogrammet og arrangementer for konsultation og deltagelse af europæiske NATO-lande udenfor EU, EU-kandidatlande og andre mulige partnere i overensstemmelse med EU's beslutninger. EU vil også se på andre initiativer, som måtte kunne bidrage til den videre udvikling af ESDP.

Civile aspekter

EU skal kunne gribe hurtigt ind i situationer, hvor der er fare for krise eller konflikt. For at kunne dette har EU brug for både militære og civile midler. Hidtil har der været mest opmærksomhed om EU's udvikling af militære midler. De civile indsatser er imidlertid lige så vigtige. Formandskabet lægger vægt på at sikre balance mellem EU's militære og civile midler.

På det civile område fokuserer EU på opbygning af en kapacitet inden for politi, retsstat, civilbeskyttelse og civil administration. På hvert område er der fastsat målsætninger for, hvad EU skal kunne præstere inden udløbet af 2003. En af målsætningerne på politiområdet er f.eks. at opnå en pulje på 5.000 politifolk, der er klar til hurtig udsendelse. Formandskabet vil arbejde på at komme så langt som muligt med realiseringen af målsætningerne på dette område.

Samtidig vil der blive arbejdet på at klarlægge, hvordan de forskellige civile kapaciteter bedst muligt kan spille sammen i krisesituationer. Tanken er, at EU i krisesituationer skal kunne tilbyde en pakke, som er skræddersyet til den konkrete opgave. Samtidig skal der skabes bedre sammenhæng mellem EU's indsatser og andre internationale aktører, bl.a. FN, OSCE og Europarådet.

Konfliktforebyggelse

Fortsættelse af arbejdet med at forebygge konflikter er en vigtig opgave for formandskabet. EU råder over en bred vifte af redskaber, der kan være med til at forhindre voldelige konflikter. Der er brug for, at disse redskaber bliver brugt på en mere målrettet og sammenhængende måde. Under det svenske formandskab i 2001 blev der vedtaget et omfattende program for EU's konfliktforebyggelse. Formandskabet vil gøre sit til, at programmet gennemføres.

Liberalisering af verdenshandelen og støtte til udviklingslande

WTO begyndte på ministerkonferencen i Doha i november 2001 en ny forhandlingsrunde om yderligere liberalisering af verdenshandelen. Formandskabet vil i tæt samarbejde med Kommissionen søge at skabe fremskridt i forhandlingerne. Udviklingslandenes muligheder for at få større del i verdenshandelen er rundens overordnede tema.

Under det danske formandskab vil der blive arbejdet for en fortsat liberalisering af handelen med industrivarer, landbrugsprodukter og tjenesteydelser. Andre vigtige områder er hensyn til miljøet, forbedringer af mulighederne for at investere i udlandet samt udviklingslandenes adgang til livsnødvendig medicin.

Bedre økonomisk integration af udviklingslandene i verdenshandelen er afgørende for udviklingslandenes langsigtede økonomiske og bæredygtige udvikling. Sammenhængen mellem handel og udvikling vil derfor blive et prioritetsemne under det danske formandskab. Formandskabet vil arbejde for at forbedre udviklingslandenes muligheder for markedsadgang. Dette skal kombineres med støtte bl.a. til deltagelse i internationale forhandlinger og til gennemførelse af indgåede handelsaftaler. Reglerne på handelsområdet bør derudover balanceres, så alle lande opnår fordele af det internationale handelssystem. Indsatsen vil finde sted på flere niveauer, bl.a. i WTO, EU og i den bilaterale og multilaterale udviklingsbistand.

I EU-sammenhæng vil forhandlingerne om økonomiske partnerskabsaftaler (frihandelsaftaler) i henhold til Cotonou-aftalen mellem EU og regionale sammenslutninger af lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) blive indledt i september 2002. Formandskabet vil lægge vægt på, at processen baseres på AVS-landenes egne regionale integrationsbestrebelse, og at der tages hensyn til forskelle i landenes behov og udviklingsniveau.

*Konfliktforebyggelse –
prioritet*

*Fokus på udviklingslandenes
mulighed for større del i
verdenshandelen*

*Forbedre udviklingslandenes
markedsadgang*

*Fremme FN's målsætning
om udviklingsbistand*

Danmark vil som formand for EU fortsætte sit aktive arbejde for at fremme FN's målsætning om, at 0,7% af bruttonationalindkomsten skal anvendes til udviklingsbistand. Dette vil blandt andet ske i forbindelse med Verdens-topmødet om Bæredygtig Udvikling og opfølgningen på FN-konferencerne om udviklingsfinansiering og de mindst udviklede lande. EU-landene har allerede på Monterrey-konferencen om udviklingsfinansiering i marts 2002 forpligtet sig til at øge EU's samlede bistand til 0,39% af bruttonationalindkomsten i 2006.

Formandskabet vil sammen med Kommissionen lægge vægt på at fastholde og gennemføre de igangværende reformer af fællesskabsbistanden. Forvaltningen af bistanden skal effektiviseres. Der skal samtidig ske en styrkelse af fattigdomsorienteringen og de tværgående hensyn som kønsaspektet, miljøhensyn, menneskerettigheder og demokratisering.

IMF

Globaliseringen og den øgede gensidige afhængighed mellem økonomierne øger behovet for et stærkt internationalt finansielt system. I en række internationale fora og navnlig Den Internationale Monetære Fond (IMF) skal EU derfor fortsætte bestræbelserne på at styrke det internationale finansielle system. EU vil også fortsat styrke sin rolle i IMF ved at udforme fælles forståelser på IMF-spørgsmål.

Fremme af demokrati og menneskerettigheder

To målsætninger

Menneskerettighederne indtager en stadig mere fremtrædende plads i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt i EU's udviklingsbistand og vil blive prioriteret. Formandskabet vil stile efter at virkeliggøre to målsætninger.

Øget effektivitet

Den første er øget effektivitet, der skal gøre EU's menneskerettighedspolitik mere resultatorienteret, konsekvent og synlig. Arbejdet vil blive fremmet i EU-regi, på FN's Generalforsamling, i EU's menneskerettighedsdialoger med tredjelande samt i det EU-diskussionsforum om menneskerettigheder, som formandskabet arrangerer i december 2002. Forummet vil som hovedemne have øget effektivitet i EU's politik.

Større åbenhed

Den anden målsætning vil være at skabe større åbenhed i udformningen og gennemførelsen af EU's menneskerettighedspolitik og udbygge de direkte kontakter til NGO-miljøet på menneskerettighedsområdet.

Styrkelse af EU's forhold til tredjelande og regioner

Transatlantiske forbindelser

Det danske formandskab vil afspejle de nære transatlantiske bånd, der bygger på fælles værdier og fælles interesser mellem Europa og USA. Formandskabet vil pleje og udbygge forbindelserne over Atlanten. Der vil blive sat fokus på følgende højtprioriterede områder: 1) Fortsat samarbejde om bekæmpelse af terror og international kriminalitet. Dette område vil indtage en afgørende og central placering i det transatlantiske forhold. 2) Samarbejde om Johannesburg-topmødet om Bæredygtig Udvikling. 3) Samarbejde om og med Rusland. 4) Samarbejde om opfølgning på WTO-ministermødet i Doha. Det danske formandskab vil tilstræbe konkrete resultater på disse fire områder.

Rusland

Det danske formandskab vil udbygge samarbejdet mellem Rusland og EU. Det skal sikres, at hele Europa på ny vokser sammen efter den kolde krigs lange adskillelse. Nøglen hertil er tæt økonomisk samarbejde og handel. Formandskabet vil fremskynde arbejdet med harmonisering af lovgivning og standarder, således at Rusland og EU på lidt længere sigt gennem fjernelse af toldmure og bureaukratiske hindringer kan udgøre et Fælles Europæisk Økonomisk Rum, som går længere end et simpelt frihandelsområde. Et første vigtigt skridt er Ruslands optagelse i Verdenshandelsorganisationen WTO, der vil blive prioriteret højt.

Formandskabet vil endvidere lægge vægt på tiltag, der konsoliderer demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipperne i Rusland. Endelig vil der blive gjort forsøg på at styrke samarbejdet om fælles udfordringer vedrørende energi, miljø, sikkerhed i forbindelse med nuklear energi, grænseoverskridende kriminalitet og udfordringerne omkring Kaliningrad-eksklaven. Formandskabet vil i samarbejde med Kommissionen fremme Ruslands ratifikation af Energicharteret.

Spørgsmålene vil blive drøftet på det planlagte topmøde med Rusland i København den 11. november 2002.

EU's Nordlige Dimension og EU's nye naboer i øst

Under det danske formandskab skal der udarbejdes retningslinier for en ny handlingsplan for EU's Nordlige Dimension for 2003-2006. I lyset af udvikelsen bør den nye plan lægge vægt på samarbejdet over EU's nye ydre grænse, sikring af grænsens effektive funktion og generelt integration af det nordvestlige Rusland i den positive udvikling i Østersøregionen, som udvidelsen yderligere vil fremme. Planen bør således også støtte den økonomiske udvikling i regionen ved at bidrage til gode betingelser for det private erhvervsliv og fjernelse af handelshindringer. Der afholdes ministerkonference i Grønland i august bl.a. om de arktiske aspekter af Den Nordlige Dimension. Det drejer sig om emner som arktisk miljø og udvikling i tyndt befolkede områder.

Udbygge de transatlantiske forbindelser

Udbygget økonomisk samarbejde

Konsolidere demokrati og menneskerettigheder

Kaliningrad

Nordlige dimension. Ministerkonference i Grønland

Fokus på EU's nye naboer

Da planen skal gælde for et udvidet EU med nye naboer, Ukraine, Belarus og på sigt Moldova, vil det være naturligt at se Den Nordlige Dimension som en del af en ny samlet strategi over for EU's nabolande i øst. Målet for en sådan samlet strategi vil være at fremme demokratiske og økonomiske reformer i nabolandene og styrke det grænseoverskridende samarbejde med dem.

*Politisk og økonomisk
genopbygning*

Det Vestlige Balkan

EU spiller en stor og væsentlig rolle i Det Vestlige Balkan. Det danske formandskab vil arbejde for, at den aktive rolle fortsætter. Nøgleordene er politisk og økonomisk genopbygning, lokalt ejerskab og udvikling af demokratiske retssamfund.

Lov og orden prioriteres

Lov og orden vil blive højt prioriteret. EU's politimission i Bosnien-Herzegovina, som påbegyndes 1. januar 2003, er som EU's første civile krise-styringsoperation et håndgribeligt bidrag til indsatsen for at styrke udviklingen af en retsstat. Planlægningen af denne mission vil fortsætte under dansk formandskab.

*EU's stabiliserings-
og associeringsproces*

EU's stabiliserings- og associeringsproces vil fortsat være det centrale redskab i EU's tilgang til Det Vestlige Balkan. Processen giver et klart perspektiv om tættere tilknytning til EU. Samtidig vil formandskabet fastholde landene på, at de selv skal yde et bidrag til processen ved gennemførelse af de nødvendige økonomiske og politiske reformer.

Indsats for fred centralt

Mellemøsten

Det gælder ikke blot om at håndtere de kriser, der løbende opstår, men også om at der genetableres et holdbart politisk perspektiv i samspil med sikkerhedsmæssige foranstaltninger. Formandskabet vil arbejde for at imødegå den voksende humanitære og økonomiske krise i de palæstinensiske selvstyreområder, herunder forberedelse af EU-holdningen på en eventuel international donorkonference.

Formandskabet vil søge visionen om to stater, Israel og Palæstina, der lever i fred og sikkerhed, opfyldt.

EU's forhold til Iran, Irak, Golfen og Nordafrika er præget af EU's beslutning om i opfølgning af begivenhederne den 11. september 2001 at intensivere dialogen med ikke mindst denne gruppe af lande om indsatsen mod terrorisme. Formandskabet vil endvidere fortsætte det regionale samarbejde med en række lande i det sydlige og østlige Middelhavsområde (den såkaldte Barcelonaproces).

Latinamerika og Caribien

Den vigtigste udfordring består i at konsolidere og udbygge regionernes politiske, økonomiske og kulturelle samarbejde og skabe konkrete resultater og initiativer som opfølgning på Latinamerika-topmødet i Madrid i maj 2002. Formandskabet vil fokusere på god regeringsførelse, respekt for menneskerettigheder, konfliktforebyggelse og styrkelse af det økonomiske samarbejde. Konkret sigtes mod underskrivelse af samarbejdsaftalen med Chile i løbet af 2002, ligesom forhandlingerne med Mercosur-landene (Argentina, Brasilien, Uruguay, Paraguay) vil blive videreført. Endvidere lægges op til et tættere samarbejde på det politiske og økonomiske område med Andin-gruppen (Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru og Venezuela) samt de mellemamerikanske lande.

Asien

Afholdelsen af det fjerde Asien-Europa topmøde (ASEM 4) vil være en af hovedopgaverne for det danske formandskab. Topmødet står helt centralt i indfrielsen af EU's erklærede mål om at udbygge relationerne med Asien. Formandskabet vil styrke dialogen om sikkerhedspolitiske spørgsmål, navnlig bekæmpelse af international terrorisme. Andre vigtige emner er regionalt samarbejde i lyset af den globale økonomi, bl.a. skridt til frihandel, WTO-rundens bidrag til fremme af bæredygtig økonomisk udvikling, miljøspørgsmål samt regional integration som drivkraft for økonomisk vækst. Uddannelse og kulturelle spørgsmål vil også stå centralt. Der vil bl.a. blive en drøftelse af mulighederne for øget udveksling af studenter og forskere for at styrke forbindelserne til regionen.

Også uden for ASEM-samarbejdet vil formandskabet fortsætte og udbygge EU's politik i Asien for at fremme fælles værdier. Den fortsatte udbygning af EU's relationer til Kina vil stå i centrum. Danmark skal være vært for et EU-Kina-topmøde. Danmark skal også være vært ved et EU-Sydkorea-topmøde og et EU-Indien-topmøde. Udviklingen i Afghanistan og krisen mellem Indien og Pakistan vil ligeledes komme til at præge formandskabet.

Afrika

Formandskabet vil arbejde for at forbedre Afrikas egen kapacitet til at sikre stabilitet og udvikling. Dette vil ske i samarbejde med initiativer som "New Partnership for Africa's Development" (NEPAD) og samarbejde med en række afrikanske organisationer.

Som led i EU's tætte dialog med de afrikanske lande vil der under det danske formandskab blive afholdt flere møder, bl.a. et udenrigsministermøde mellem EU og Organisationen for samarbejde i det sydlige Afrika (SADC) i København.

*Opfølgning af
Latinamerika-topmødet*

ASEM 4 topmøde

Udbygge EU's politik

*Forbedre kapaciteten til at
sikre stabilitet og udvikling*

SADC ministermøde

Hertil kommer opgaver knyttet til EU's håndtering af igangværende kriser og konflikter i Afrika. Dette gælder ikke mindst den omfattende konflikt i De Store Søers Område, konflikten i Liberia og Sierra Leone (Manoflodsområdet) samt Afrikas Horn. I det sydlige Afrika forventes den politiske situation i Zimbabwe og fredsprocessen i Angola fortsat at kræve stor opmærksomhed.

Afslutning

Som det fremgår, står det danske formandskab over for en ualmindelig omfattende og tung dagsorden. Hovedparten af opgaverne følger af beslutninger truffet af det Europæiske Råd. Løsning af de fælles opgaver forudsætter, at alle involverede bidrager. Formandskabet vil skabe rammerne, fastholde fokus og prioritere klart. Men i sidste ende kræver en løsning kompromisvilje hos alle parter. Formandskabet lægger op til et nært samarbejde med alle involverede og forventer den nødvendige fleksibilitet. Det er en betingelse for, at vi kan nå de målsætninger, vi i fællesskab har sat os.

